

10 stappen vooruit

Jaarverslag 2013

MOgroep W&MD

MO GROEP+ maatschappelijke ontwikkeling voor iedereen

Stap voor stap naar een nieuw sociaal domein

Nederland stond in 2013 op de drempel van een nieuw tijdperk. Belangrijke concept-wetsvoorstellen lieten de contouren van het toekomstig sociaal domein zien, waarin transities en de participatiesamenleving, eigen kracht, preventie en wijkgericht werken de boventoon voeren. De MOgroep en de branche bouwen mee aan de totstandkoming van dat domein. Daarbinnen tekent het belang van sociaal werk (Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening) zich steeds scherper af.

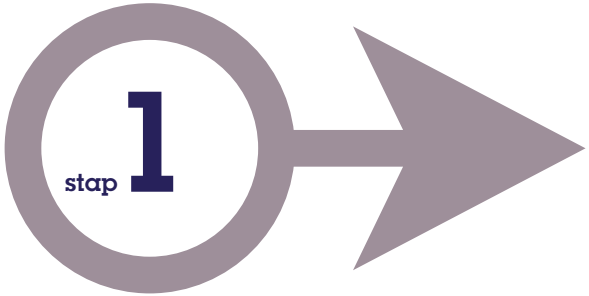
Om een sterke positie te kunnen claimen moet de branche W&MD zichtbaar zijn. Dat gaat verder dan alleen 'in beeld komen'. Het gaat ook om het voortdurend aantonen en verspreiden van het maatschappelijk rendement van het sociaal werk. Tevens gaat het om het vergroten van onze invloed op keuzes van stakeholders, ketenpartners en politici. Daarom organiseerden we veel bijeenkomsten en werkbezoeken en bekrachtigden we allianties met bestuurders, onderwijsinstellingen en financiers.

Om de sociaal werker stevig te profileren ontwikkelde de MOgroep vorig jaar de campagne 'Sociaal Werk doe je met Sociaal Werkers'. We definieerden in tien heldere boodschappen ons vak, onze meerwaarde en onze kracht. In 2014 is de campagne gelanceerd.

Uiteindelijk streven we naar een sterke, slagvaardige en ondernemende branche, klaar voor het nieuwe tijdperk. In dit jaarverslag tonen we de stappen die de MOgroep in 2013 zette om dat doel te bereiken.

Effectieve beleids-beïnvloeding

De grote transities (Jeugdwet, Participatiewet, Wet langdurige zorg) en de nieuwe Wmo stonden nadrukkelijk op de politieke agenda. Lobby en beleidsbeïnvloeding waren daarom van groot belang. Naast voorzitter en boegbeeld Marijke Vos waren namens de MOgroep directeur Aly van Beek, diverse medewerkers en bestuursleden actief. Ook werd nauw samengewerkt met verschillende lidorganisaties. Op verschillende terreinen hebben de gezamenlijke inspanningen hun vruchten afgeworpen.

EENDUIDIGE BOODSCHAP

Participatie en sociale preventie zijn van cruciaal belang voor een haalbare en geslaagde transformatie. De MOgroep zette die brancheboodschap richting politiek en stakeholders krachtig neer. Het bleek een kwestie van slim en strategisch blijven opboksen tegen alle zorgpartijen met hún belang richting gemeenten. Juist de vernieuwing en de inzet op preventie en participatie dreigen namelijk ondergesneeuwd te raken. De aanpak had effect. In diverse wetten en memories van toelichting staan verwijzingen naar het belang van participatie en sociale preventie. Het punt werd ook door staatssecretaris Martin van Rijn (VWS) onderkend en in debatten naar voren gebracht.

IN GESPREK

Met staatssecretaris Van Rijn en diverse stakeholders uit het veld spraken we meerdere malen over de transities. Zo zaten we om de tafel over het concept-wetsvoorstel Wmo 2015. Op het punt van stringent maatwerk en algemene voorzieningen zijn aanpassingen in de wetteksten gemaakt. Van Rijn gaf expliciet aan dat dit het gevolg was van kritische opmerkingen van de MOgroep daarover.

Met staatssecretaris Klijnsma (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) bespraken we de Participatiewet en de aanpak van armoede. Bij minister Asscher (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) stonden de peuterspeelzalen op de agenda. Samen met de VNG, PO-Raad en de Branchevereniging Kinderopvang hebben we onze teleurstelling uitgesproken over de beperkte harmonisatie die Asscher

‘Jeugdzorg plaatste mij uit huis toen ik daar niet meer terechtkon. Later vonden ze de zaak afgesloten en kon ik wel weer naar huis. Maar de reden waarom ik uit huis moest is nooit aangepakt. Dus toen ik weer thuis kwam wonen, begonnen dezelfde problemen opnieuw. Bij het jongerenwerk in de buurt werkt Linda. Ze kent mij en mijn familie. Linda weet dat ik soms boos word en waar ik tegenaan loop. Via Linda heb ik nu zelf een psycholoog gezocht. Op dat idee is Jeugdzorg nooit gekomen. Linda heeft ervoor gezorgd dat binnen een dag alles geregeld was. Dat is Jeugdzorg in zes maanden niet gelukt.’

Jongere tijdens hoorzitting

voorstelt en ons sterk gemaakt voor voldoende toegang tot betaalbare peuterspeelzalen voor alle kinderen, zodat ze al vanaf jonge leeftijd pedagogisch en educatief ondersteund worden.

DIVERSE WERKBEZOEKEN

In totaal zijn tien lidorganisaties bezocht, in drie gevallen waren daarbij ook bewindslieden aanwezig. Daarnaast gaven lokale partners en wethouders vaak acte de présence. Met staatssecretaris Van Rijn bezochten we Welzijn op Recept in Nieuwegein. Dat is een vruchtbare samenwerking tussen huisartsen en welzijnsorganisaties. Met staatssecretaris Klijnsma gingen we in Lelystad onder meer naar het Buurtvoorlichtersproject, een aanpak voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Met minister Plasterk, coördinerend bewindspersoon rond alle decentralisaties, bezochten we in Hilversum verschillende locaties waar welzijn met partners samenwerkt in een woondienstenzone.

SUCCESVOLLE HOORZITTING

Het is belangrijk dat de mensen om wie het gaat zelf hun verhaal vertellen en duidelijk maken wat er voor hen nodig is om zaken te verbeteren. Dat bleek wel uit de zeer succesvolle hoorzitting op 3 oktober met de Kamercommissie Volksgezondheid en Tweede Kamerleden die de nieuwe Jeugdwet gingen behandelen. Een groep jongeren en jongerenwerkers uit Amsterdam (Combiwel), Almelo (Scoop Welzijn) en Almere (De Schoor) deelden daar hun ervaringen met de jeugdhulpverlening. Voor veel Kamerleden was het een *eyeopener* om van de jongeren zelf te horen hoe belangrijk en waardevol het huidige jongerenwerk is, en wat ze missen bij Jeugdzorg. Deze succesvolle lobbyvorm willen we vaker inzetten.

Verdere stappen in 2013:

- De MOgroep organiseerde een ontbijt over het sociaal domein in Nieuwspoort. Daar overhandigden we het Pamflet Wachtwoord: Preventie aan vijf kamerleden.
- We organiseerden een Jeugdpoortdiner met politici. Samen met MEE Nederland, VOBC en VGN stelden we een amendementtekst op voor de Kamer. We willen tot een integrale aanpak van kwaliteitsborging komen door met alle betrokkenen een nieuw kwaliteitskader te ontwikkelen voor de jeugdhulp. Het perspectief was het brede sociale domein. Dit amendement is bij de wetsbehandeling aangenomen.
- Samen met staatssecretaris Van Rijn werkte de MOgroep aan een uitwerking van de Agenda Informele Zorg en Ondersteuning voor de Toekomst. Als partner van VWS bij de vormgeving van het toekomstige beleid leverden we input voor de kabinetsbrief hierover aan de Tweede Kamer. We namen deel aan de werkgroep Vrijwilligerswerk Nieuwe Stijl.

Zichtbaarheid

stap 2

Mede door de succesvolle lobbyactiviteiten in Den Haag was de MOgroep goed zichtbaar. Rondom verschillende thema's kregen we media-aandacht. Ook onze inzet om de sociaal werker duidelijker op het netvlies te krijgen bij gemeentelijke bestuurders hielp mee aan een verdere profilering van de branche.

VERSCHILLENDE BENAMINGEN

Maatschappelijk werk, opbouwwerk, jongerenwerk, sociaal raadsliedenwerk. De verschillende benamingen voor ons werk maken het vaak moeilijk om onze inspanningen helder voor het voetlicht te brengen. Bovendien verschuiven de panelen in het sociaal domein. Behalve de huisarts, wijkverpleging en andere zorgprofessionals, is de sociaal werker diegene die verbindt en eigen kracht mobiliseert. De MOgroep streeft daarom al langer naar een bredere benaming: de sociaal werker. Dat helpt W&MD-organisaties om zich goed te profileren richting politiek en stakeholders.

MANIFEST EN CAMPAGNE

Eind 2012 formuleerden we met partners de kerncompetenties voor sociaal werkers, gefundeerd op de acht bakens van Welzijn Nieuwe Stijl. Met deze competenties als basis ontwikkelden we een strategisch communicatieplan om de branche en haar meerwaarde beter te kunnen uitdragen. Onderdelen van dit plan zijn het manifest over de sociaal werker en een campagne om de sociaal werker te profileren: 'Sociaal Werk doe je met Sociaal Werkers' www.sociaalwerkers.nl. Deze campagne, die we met diverse leden ontwikkelden, geeft tien redenen om voor sociaal werkers te kiezen. De campagne is begin 2014 landelijk gelanceerd.

Verdere stappen in 2013:

- De Week tegen Eenzaamheid leverde veel publiciteit op, zowel in gedrukte als in online media, en op radio en tv. Dit wordt jaarlijks georganiseerd door de Coalitie Erbij, waarin landelijke organisaties in de zorg- en welzijnssector, waaronder de MOgroep, samen een vuist maken tegen de groeiende eenzaamheid in ons land.
- We lieten net als in 2012 onderzoeken hoe W&MD-organisaties ervoor staan op het gebied van de AWBZ-transities. Steeds meer organisaties bereiden zich hier actief op voor en hebben zicht op de mogelijkheden die de AWBZ-transities bieden om de eigen kracht van kwetsbare burgers te stimuleren, meer inzet van vrijwilligers te realiseren en de dienstverlening aan kwetsbare doelgroepen te verbeteren. Gemeentelijke bezuinigingen vormen echter een bedreiging voor de slagkracht van de organisaties.
- Met bijeenkomsten en handreikingen op het platform werden leden voorbereid op de gemeenteraadsverkiezingen.
- Het Brancherapport MOgroep 2013 is verschenen. Hieruit bleek onder meer dat het gemiddeld aantal werknemers in onze sector sinds 2011 met 25 procent is gedaald. Dit is voor een belangrijk deel het gevolg van bezuinigingen.
- We voerden een quickscan uit naar de wachtlijsten in peuterspeelzalen. Ook rond de sluiting van buurthuizen, bezuinigingen en vrijwilligerswerk en het sociaalraads-liedenwerk kozen we voor deze aanpak. Daarmee bereikten we veel media-aan-dacht.

'We moeten de branche steviger positioneren. Als organisatie moet je goed in beeld zijn en duidelijk maken wat je doet. Daarom hebben we de term "sociaal werker" breed gelanceerd. Dat is in de sector nog best omstreden. Bij de hbo-opleidingen worden studenten nog steeds opgeleid tot maatschappelijk werker of opbouwwerker. In die zin lopen wij gedeeltelijk op de muziek vooruit. Gelukkig krijgen we ook veel positieve reacties.'

Voorzitter Marijke Vos

Innovatie en ondernemer-schap

Deze tijd vraagt veel van W&MD-organisaties. Ze moeten continu innoveren en vernieuwen. Het vinden van nieuwe werkvormen en het aantoonbaar maken van resultaten moet dagelijkse praktijk worden.

‘Sommige gemeenten willen alles anders en nieuw. Terwijl er vaak al ongelofelijk veel ervaring en kennis in de wijk aanwezig is. Maar je moet het wel kunnen vertellen en laten zien. Er zijn leden die dat uitstekend doen. Een ontwikkeling waar ik heel enthousiast over ben, zijn de buurtondernemingen van Combiwel in Amsterdam, gedragen door bewoners uit de wijk. Er is bijvoorbeeld een ruilwinkel opgezet waar mensen met een psychische problematiek werken.’

Voorzitter Marijke Vos

Leden worden geconfronteerd met nieuwe doelgroepen, kansen, bezuinigingen, aanbestedingen en de roep om nieuwe samenwerkingsverbanden. Wat vroeger vanzelfsprekend was, is dat nu niet meer. Organisaties moeten de resultaten van hun werk benoemen en onderbouwen. Kortom: ze moeten leren zichzelf te ‘verkopen’ en in sommige gevallen de organisatie anders in te richten.

NIEUWE ARRANGEMENTEN

W&MD-organisaties spelen een belangrijke rol in het ontwikkelen van nieuwe arrangementen, gericht op het versterken van eigen kracht en netwerken van burgers. Dat was de uitkomst van een Social Return on Investment (SROI)-analyse (Welzijn en zorg

=win-win). De MOgroep liet vier samenwerkingsverbanden tussen leden, zorgverzekeraars en andere zorgpartners onderzoeken. En concludeerde vervolgens dat deze verbanden de samenwerking tussen organisaties verbeterden en de afstand tussen formele en informele zorg verkleinden. Bovendien levert deze manier van slim samenwerken de maatschappij forse besparingen op. Die overigens voornamelijk ten goede komen aan de zorgverzekeraars. Met name SamenOud heeft landelijke potentie. De uitkomsten van de SROI zijn gedeeld met leden van de MOgroep, de politiek en diverse partners. Marijke Vos heeft dit rapport aangeboden aan staatssecretaris Martin van Rijn.

WIJKGERICHT WERKEN

Het werkveld informeren en ondersteunen bij het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen en samenwerkingsvormen. Dat is het doel van het consortium Sociaal Werk in de Wijk www.sociaalwerkindewijk.nl, waarbij de MOgroep samen met Movisie, Hogeschool Inholland en negen W&MD-organisaties is aangesloten. Het idee van de sociale wijkteams, dicht bij de mensen in de wijk, wordt breed door onze branche gedragen en vormgegeven. In het consortium doen we praktijkervaringen op en delen die met leden. Rondom de vernieuwing van het sociaal werk maakte het consortium diverse publicaties, bijvoorbeeld over de generalist, de sociale wijkteams en de samenwerking met de ggz.

ALTERNATIEVE FINANCIERING

Tijdens de MKB-week organiseerde de MOgroep een ledenbijeenkomst over alternatieve financiering. Ruim zestig leden woonden een lezing bij van hoogleraar in de filantropie Theo Schuyt. Hij wees de aanwezigen op alternatieve financiële bronnen, zoals fondsen of legaten. Ook samenwerken met het lokale bedrijfsleven is een optie. Zo onderzoekt de MOgroep de mogelijkheden van samenwerking met de detailhandel. Denk aan het verstrekken van hulpmiddelen via een buurtwinkel, om zo ouderen langer thuis te kunnen laten wonen.

Verdere stappen in 2013:

- De MOgroep liet een handreiking opstellen over de kansen voor W&MD-ondernemers op de snijvlakken van welzijn, wonen en zorg. Het leidde tot het document Ben ik in beeld?, waarin welzijnsorganisaties kunnen zien waar mogelijkheden liggen voor een actieve en zelfs initiërende rol bij het ontwikkelen van (ver)nieuwe(nde) dienstverleningsconcepten.
- Rondom het ZonMw-programma 'Vrijwillige inzet' heeft de MOgroep samen met ActiZ, Jeugdzorg Nederland, GGD Nederland, GGZ Nederland en de VGN zes regionale bijeenkomsten georganiseerd. In totaal kwamen daar 600 deelnemers op af. Ook zijn over dit thema twee publicaties uitgebracht.
- Met het programma 'Ondernemerschap & Innovatie' van Nijenrode Business Universiteit zijn drie nieuwe groepen geworven en gestart. Twee groepen rondden het programma af. In totaal namen 35 leden deel aan het programma.

Delen van kennis en ervaring

Veel W&MD-organisaties zijn actief met de vernieuwing van het sociaal werk en delen hun kennis en ervaringen. Daarnaast wordt er onderzoek gedaan naar ontwikkelingen, nieuwe mogelijkheden en methodieken. Zo ontstaat een sterke branche die op de toekomst is voorbereid.

De MOgroep was verantwoordelijk voor diverse regionale bijeenkomsten, denktanks, congressen en commissies. Doelen: voor ontmoeting, uitwisseling en visie-ontwikkeling. In een aantal gevallen werkten we samen met partners en externe experts. We organiseerden bijvoorbeeld:

- Het jaarlijkse congres Peuterspeelzaalwerk.
  Aantal deelnemers: 225.
- De slotbijeenkomst van de Buurtalliantie.
  Aantal bezoekers: 500.
- Community-activiteiten rond nieuwe financieringsbronnen voor welzijn met Movisie en Punt Welzijn.
  Aantal deelnemers: 25.

PLATFORM

Naast bijeenkomsten kunnen leden de interactieve ledensite www.mogroep.nl gebruiken voor het verspreiden en delen van vernieuwende concepten. Daarvan werd in 2013 veelvuldig gebruik gemaakt. Er staan 4313 deelnemers geregistreerd en er zijn diverse groepen actief.

Samenwerking

stap 5

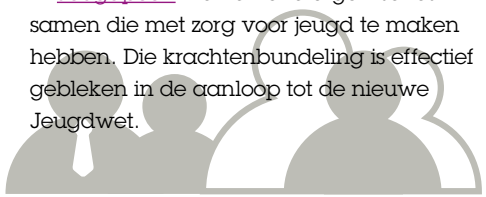
De MOgroep staat niet alleen in het streven naar betere zorg en welzijn. Steeds meer organisaties zijn actief binnen het sociaal domein. Ook in 2013 zijn krachten gebundeld om de transities in goede banen te leiden.

Met verschillende partners is de samenwerking verder geïntensiveerd. Zoals met Movisie, het kennisinstituut voor onze branche. Ook met ActiZ, de brancheorganisatie voor zorgondernemers, en GGD Nederland zijn de banden nog verder aangehaald. Met name in het kader van de lobby naar de Tweede Kamer en naar staatssecretaris Van Rijn. Leden van beide brancheorganisaties hebben er, net als wij, belang bij dat mensen zo snel en eenvoudig mogelijk geholpen worden. Verder spraken we met Zorgverzekeraars Nederland over samenwerking tussen zorgverzekeraars, zorgkantoren en gemeenten om preventie te stimuleren.

'Soms overlappen de belangen van de samenwerkende partijen elkaar. De Thuiszorg doet soms dingen die wij ook doen, wij nemen soms zaken van Jeugdzorg over. Iedereen wil een goede toekomst voor zijn organisatie. Zolang je daar open over bent, is dat geen probleem. Het is natuurlijk het allersterkst als je samen dingen oppakt en kijkt hoe je van elkaar kunt leren.'

Voorzitter Marijke Vos

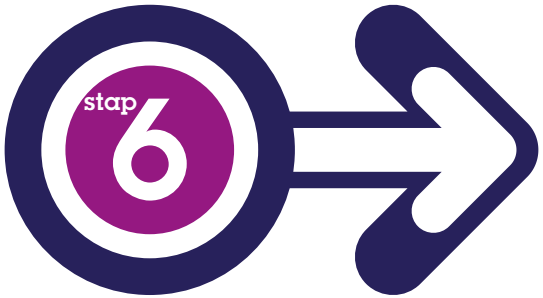
Verdere stappen in 2013:

- In Jeugdpoort werken alle organisaties samen die met zorg voor jeugd te maken hebben. Die krachtenbundeling is effectief gebleken in de aanloop tot de nieuwe Jeugdwet.
- In de Coalitie Erbij www.eenzaam.nl hebben we de meerwaarde van het sociaal werk benadrukt in het tegengaan van eenzaamheid. Het gaat dan om het versterken van netwerken van mensen, het doen van vrijwilligerswerk en het verbinden van mensen.

Professionalisering

De veranderingen in het sociaal domein hebben gevolgen voor werknemers. De transformatie vraagt om een werkwijze die andere eisen stelt aan professionals. 2013 kenmerkte zich door een intensieve en samenhangende inzet voor professionalisering.

MANIFEST SOCIAAL WERKER

Enerzijds hebben we ingezet op het aanscherpen van de deskundigheid en beroepstrots onder medewerkers. Anderzijds op het helder en krachtig presenteren van onze professionaliteit op plaatsen waar cruciale beslissingen worden genomen. Veel gemeenten willen de eerste lijn versterken met sociale wijkteams. Om het sociaal werk daarin de plek te geven die het verdient, moeten W&MD-organisaties zich stevig kunnen positioneren. Met de partners van het Actieprogramma Professionalisering ontwikkelden we in 2013 daarom het manifest Sociaal Werker. Marijke Vos overhandigde dit manifest tijdens het congres over Sociaal Werk op 21 november aan staatssecretaris Van Rijn.

WMO-WERKPLAATSEN

Met het project 'Kwartiermaken W&MD in de Wmo-werkplaatsen' wil de MOgroep tussen september 2013 en maart 2014 welzijnsorganisaties stimuleren tot goede aansluiting bij de Wmo-werkplaatsen. Deze samenwerkingsverbanden tussen de lokale welzijnsorganisaties, onderwijsinstellingen en andere partijen zijn zich krachtig aan het ontwikkelen. Hier wordt de kennis ontplooid voor de professional van morgen, rekening houdend met de competenties die de komende jaren gevraagd worden.

HUISELIJK GEWELD

Vanaf 1 januari 2015 zijn gemeenten verplicht een meldpunt te hebben voor huiselijk geweld en kindermishandeling. De MOgroep neemt deel aan het bestuurlijk overleg over de samenvoeging van het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) en het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) tot Advies- en Meldpunten Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK's). Het ondersteuningsprogramma AMHK van de VNG werkt nauw samen met het ondersteuningsprogramma voor de Steunpunten Huiselijk Geweld. Wij verzorgen daarvoor de deskundigheidsbevordering. We vragen met name aandacht voor de brede benadering van huiselijk geweld en de bundeling van expertises in een nieuwe organisatie.

'De sociaal werkers zijn het goud van onze sector. Het is enorm belangrijk dat juist hun professionaliteit versterkt wordt. We moeten het anders gaan doen dan in het verleden. Niet langer zorgen voor mensen, maar ze ondersteunen bij het 'zelf doen'. Dat vraagt een andere aanpak. Onze mensen moeten laten zien dat ze hun werk volgens de eisen van deze tijd inrichten. Ook moeten ze aantonen dat ze kunnen samenwerken met andere professionals.'

Voorzitter Marijke Vos

Verdere stappen in 2013:

- Met een een position paper *Kwaliteitssystematiek in de nieuwe Jeugdwet* verwoordde de MOgroep de standpunten over een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op de jeugdzorg (Wjz). Een onderdeel van het wetsvoorstel is de professionalisering van medewerkers werkzaam binnen het lokale, brede jeugdhulpdomein. Deze standpunten zijn naar de Tweede Kamerleden van de vaste commissie VWS gestuurd, ter voorbereiding van een debat hierover.
- Aanvullend aan het 'Actieprogramma professionalisering W&MD' gaven MOgroep, vakbonden, beroepsverenigingen en beroepsonderwijs samen met FCB een financiële stimulans aan de professionalisering in de branche W&MD. Met de stimuleringsregeling 'Leren en Ontwikkelen Professionals W&MD' zijn professionaliseringstrajecten gefaciliteerd bij ruim honderd organisaties. De kennis is bovendien gedeeld binnen de branche. De totale omvang van de projecten bedraagt tien miljoen euro.

stap 7
Goed
werkgeverschap

De veranderingen in het werkveld brengen nieuwe arbeidsverhoudingen met zich mee. Werkgevers staan voor de uitdaging de nieuwe professional een eigentijdse regeling te bieden, waarmee deze actief richting kan geven aan zijn of haar loopbaan. Tegelijkertijd moet de nieuwe cao activeren en duurzame inzetbaarheid bevorderen.

'Met de vernieuwing van de cao willen we ons toekomstbestendig voorbereiden op de snel veranderende omgeving. Een omgeving waarin onze medewerkers steeds centraler komen te staan. Dit vraagt om meer flexibiliteit van zowel werknemers als werkgevers. Met de cao willen we mogelijkheden bieden om te investeren in kwaliteit, inzetbaarheid en flexibiliteit.'

Jos van Nunen, directeur Lumensgroep en voorzitter van de onderhandelingsdelegatie cao

CAO W&MD

Eind 2013 bereikten onze leden en de vakbonden een definitief cao-akkoord voor de branche W&MD. Onderdeel van de gemaakte afspraken is een loonstijging van 1% per 1 december 2012, een loonstijging van 1,5% per 1 februari 2013 en een eenmalige uitkering van 300 euro in juli 2013. Verder maakten de betrokken partijen afspraken over de overgangsregeling wachtgeld en over investeringen in mobiliteitsbeleid. Vakbonden en werkgevers spraken verder af een fundamenteel debat aan te gaan over een moderne en toekomstbestendige cao. Daarom startten we, gesteund door FCB en het adviesbureau Altersum, met het project 'Cao van de toekomst'.

CAO VAN DE TOEKOMST

Organisaties worden dynamischer, innovatiever en ondernemender. Dat vraagt om een cao die inzetbaarheid centraal stelt en ruimte biedt voor individuele wensen van werknemers. Zij moeten hun secundaire arbeidsvoorwaarden zelf vorm kunnen geven. Tegelijkertijd is het voor werkgevers belangrijk dat er flink wordt ingezet op flexibiliteit, duurzame inzetbaarheid en gedeelde verantwoordelijkheid. De aangekondigde wijzigingen in de WW en het feit dat medewerkers later met pensioen gaan, vragen om een aanpassing van de wachtgeldregelingen en de overeengekomen overgangsregelingen. Gesprekken daarover met de vakbonden verliepen vlot. Goede afspraken zijn cruciaal voor de toekomst van de branche, dat is een gedeelde overtuiging. We verwachten dat er in het voorjaar van 2014 een nieuwe cao is.

JURIDISCHE ONDERSTEUNING WERKGEVERS

Werkgevers met juridische vragen rondom de cao en werkgever-werknemerrelaties kunnen, als ze een abonnement hebben, terecht bij ons juridisch adviessysteem: het JZO (Juridische Zaken Online). In 2013 zijn door de 498 abonnementhouders 1695 vragen gesteld aan onze juristen. Daarnaast gaven we vier cao-cursussen die door 64 mensen van lidorganisaties zijn bezocht.

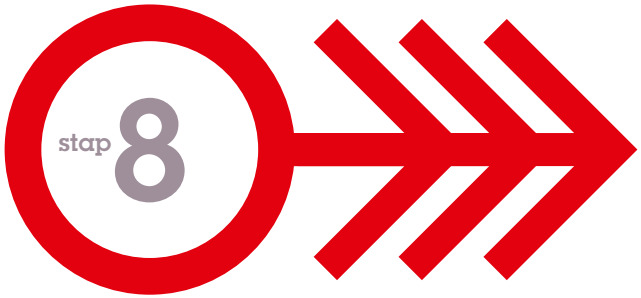
Verdere stappen in 2013:

- Movisie startte met een programma om de tien kerncompetenties – zoals die zijn geformuleerd door MOgroep, vakbonden en beroepsverenigingen – te implementeren in het werkveld. Dat deden ze onder meer door workshops en bijeenkomsten.
- Kenniscentrum Calibris heeft de tien kerncompetenties als uitgangspunt gebruikt bij het nieuwe kwalificatiedossier (KD) Sociaal Werk. Daarmee wil de MOgroep de leden nadrukkelijker betrekken bij de invulling van de examinering door de onderwijsinstellingen.
- Alle leden (dus ook de leden zonder JZO-abonnement) kregen na afsluiten van de cao 2012-2013 drie maanden de mogelijkheid om gratis vragen te stellen over de nieuwe cao. Hier is ruimschoots gebruik van gemaakt. De meeste vragen hadden betrekking op de aanpassingen wachtgeldregeling, de overgangsregeling wachtgeld en het vitaliteitsbudget.
- Samen met vakbonden geeft de MOgroep sturing aan de FCB-programma's voor arbeidsmarktvraagstukken. Naast de vier programma's 'Leren en ontwikkelen', 'Sterker op de arbeidsmarkt', 'Cijfers en onderzoek' en 'Arbo' werd het sectorplan gerealiseerd met een extra impuls van het kabinet voor arbeidsmarktknelpunten in de sector. Meer informatie? www.fcb.nl/welzijn/

Kwaliteit

De branche staat voor de taak om het effect van sociaal werk zichtbaar te maken. Voor onszelf, opdrachtgevers, ketenpartners en met name gemeenten. Dwars door bezuinigingen, transities en brancheverVaging heen moeten we ons helder en krachtig positioneren. Daar zijn betrouwbare gegevens voor nodig. Die hebben we in 2013 op verschillende manieren verzameld.

BENCHMARK

Voor de derde achtereenvolgende keer vroegen we aan de leden om de benchmark in te vullen. Daarmee verzamelen we jaarlijks gegevens over de bedrijfsvoering, die de kracht én de zwaktes van organisaties blootleggen. Naast de 'Brief op maat' konden leden ook een trendrapport opvragen. Daarin kregen ze in overzichtelijke grafieken belangrijke gegevens te zien van de afgelopen drie jaar over de eigen organisatie, de vergelijkingsgroep en het landelijk gemiddelde. De benchmark bood tevens kengetallen voor het brancherapport. De respons viel iets lager uit dan het jaar ervoor.

KLANTEFFECT

Op verzoek van diverse W&MD-organisaties ontwikkelden we in 2013 een instrument om het door cliënten ervaren effect van W&MD te meten. De ontwikkelde methode is een aanvulling op bestaande meetinstrumenten en richt zich niet zozeer op het financiële maar op het maatschappelijke rendement. Door het stellen van specifieke vragen aan klanten die een bepaald traject hebben doorlopen, kan de meerwaarde van interventies in kaart worden gebracht. Bij vier W&MD-organisaties liep vorig jaar een pilot met deze methode. De resultaten daarvan zijn positief. Hoewel de methode nog niet wetenschappelijk is gevalideerd, kunnen organisaties er de komende jaren wel mee werken.
Aan de hand van doelgerichte verbetervoorstellen van partnerorganisaties verwachten we in de nabije toekomst tot validatie te komen.

Verdere stappen in 2013:

- Onder het motto 'terug naar de bedoeling' organiseerden we vier regiobijeenkomsten voor directeuren, stafmedewerkers, managers en leidinggevenden. Het onderwerp: 'kwaliteit en cao'. De goedbezochte bijeenkomsten vormen de opmaat naar het formuleren van een nieuw samenhangend kwaliteitskader voor de branche in 2014.

- Het programma 'REIS' (Regionale Effectieve Interventie Samenwerkingsverbanden) liep in 2013 af. 'REIS' richtte zich op implementatie en zo mogelijk evaluatie van weldoordachte methoden om het methodisch werken in de sociale sector te bevorderen. In januari presenteerden de uitvoerders de belangrijkste resultaten van het programma. In 22 workshops lichtten zij de werkzame bestanddelen van effectieve interventies toe. Ze maakten daarmee duidelijk hoe de professional in het welzijnswerk daarmee zijn voordeel kan doen. Ruim honderd vertegenwoordigers van W&MD-organisaties bezochten deze conferentie.

ENKELE REIS-FILMS

Welzijn op Recept

Buurtteams Overvecht

Wijk en Psychiatrie

stap 9

Vereniging

stap 9

Leden verbinden, opzoeken en vertegenwoordigen. Kennis verspreiden, delen en bevorderen. Kwaliteiten definiëren, aanmoedigen en verstevigen. In het veranderende sociale domein wil de MOgroep een anker zijn en blijven voor leden. Met de focus op de strategische agenda van de branche organiseerden we veel ontmoetingen, werkbezoeken en (regio) bijeenkomsten.

Leden MOgroep

Eind 2012: 765

Eind 2013: 679 (waarvan 38 koepelleden FO)

Aantal werknemers leden MOgroep:

Circa 60.500 (40.350 fte)

Bureau-formatie:

17,4 fte

Totale loonsom

1,6 miljard

Leden MOgroep werkzaam:

Leden MOgroep zijn werkzaam in deze deelsector	aantal	%	omvang loonsom	%
Lokaal welzijnswerk	445	58,2	485.372.631	31,0
Maatschappelijke Dienstverlening	287	37,5	402.043.757	25,7
Peuterspeelzalen	186	24,3	126.628.140	8,1
Maatschappelijke Opvang	52	6,8	215.899.949	13,8
Andere terreinen	132	17,3	103.405.392	6,6
Kennisinstituten/ steunfuncties	72	9,4	230.789.468	14,8
TOTAAL	**765**	**100,0**	**1.564.139.337**	**100,0**

Toelichting

Het aantal leden is in 2013 gedaald, voornamelijk door fusies en schaalvergroting. De loonsom is iets hoger geworden (die was eind 2012 1,4 miljard euro).

Staat van baten en lasten over 2013 in euro's

Baten	Realisatie	Begroting
Contributies	2.747.070	2.566.000
Bijdrage FCB	78.500	66.000
Subsidies	374.851	100.000
Bijeenkomsten/cursussen	21.640	-
Overige	150.471	57.000
Totaal	**3.372.532**	**2.789.000**

Lasten	Realisatie	Begroting
Personeelskosten	2.033.067	1.671.000
Afschrijvingen op materiële vaste activa	23.902	22.000
Verenigingskosten	233.099	169.000
Huisvestingskosten	110.229	98.500
Bureaukosten	202.417	224.000
Ledenactiviteiten	741.861	425.000
PR	48.222	71.500
Allianties	111.132	78.000
Voorzieningen	14.173	30.000
Totaal	**3.518.102**	**2.789.000**
Saldo	**- 145.570**	**0**

Eigen vermogen

	2013	2012
Bestemmingsreserves	1.108.167	1.437.468
Algemene reserves	1.160.821	977.089
Totaal	**2.268.988**	**2.414.557**

Toelichting

De ontvangen contributie is ruim € 180.000 hoger dan begroot; maar circa € 240.000 lager dan in 2012. Bovendien zijn voor bijna 275.000 euro niet-begrote gesubsidieerde projecten gerealiseerd, die grotendeels de extra lasten onder ledenactiviteiten verklaren. De circa € 362.000 hogere personeelskosten zijn veroorzaakt door de reorganisatie en afvloeiingskosten van werknemers

werkzaam voor projecten en pluspakketten. De kosten hiervan zijn ten laste gebracht van de daartoe gereserveerde bestemminsreserves. De bestemmingsreserves zijn met bijna € 330.000 gedaald; de algemene reserve is met bijna € 184.000 gestegen.

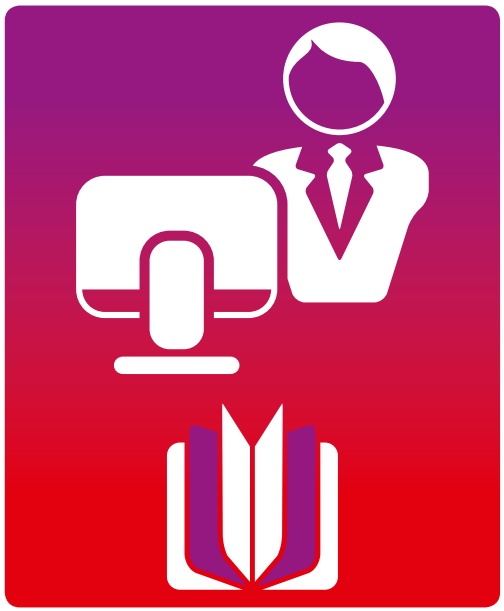

Pluspakket AMW

De MOgroep verzorgt aanvullende diensten voor groepen leden in zogenaamde pluspakketten, gefinancierd via extra (plus)contributie. Het pluspakket Algemeen Maatschappelijk Werk werd omgevormd van een activiteitenprogramma met een vaste formatie naar een projectenprogramma. Onder die projecten vielen onder meer de modulen schoolmaatschappelijk werk, die in opdracht van de MOgroep door Movisie zijn beschreven en verspreid onder de leden. Ook is de businesscase internethulpverlening afgerond en in opdracht van de MOgroep door Stichting E-hulp.nl verspreid. Om leden te helpen de online dienstverlening te integreren in het reguliere hulpaanbod, organiseerde de MOgroep samen met Stichting E-hulp.nl twee masterclasses voor de leden.

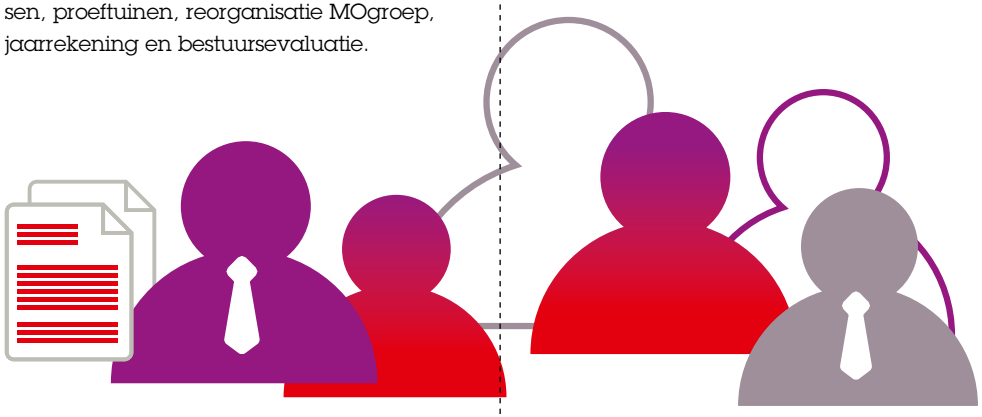
LOSR

Het pluspakket Social Raadslieden Werk (SRW) vroeg veel aandacht voor de schuldenproblematiek, en gaf daarmee vervolg aan de resultaten van het rapport 'Paritas Passé', dat in 2012 verscheen. Gesteund door de MOgroep kaartte de Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR) het schenden van de belastingvrije voet door schuldeisers aan bij de ministeries en de Tweede Kamer. Staatssecretaris Van Rijn zegde daarop toe een beslagregister aan te leggen en een rijksvisie op incasso te ontwikkelen. Bij het ontwikkelen van die visie wordt de LOSR betrokken. Over de gevolgen van het veranderende sociale domein voor sociaal raadslieden organiseerde de LOSR een congres, dat ruim 250 bezoekers trok. Tevens vroeg de LOSR tijdens een hoorzitting over de wijzigingen in de Wet werk en bijstand (WWB) aandacht voor de contraproductieve consequenties van deze wijzigingen met betrekking tot participatie en re-integratie.

Bestuur

Het bestuur kwam negen keer bij elkaar. Op de agenda stonden onder meer de transities, investeren aan de voorkant, rapport 'Zorgmarktadvies', samenhang in het sociale domein, harmonisatie peuterspeelzalen, gemeenteraadsverkiezingen, campagneplan, fundamentele heroverweging van de cao, naleving cao, sectorplan, kwaliteitsbeleid, breed functieprofiel, Wmo-werkplaatsen, proeftuinen, reorganisatie MOgroep, jaarrekening en bestuursevaluatie.

ALV's

Er zijn twee Algemene Ledenvergaderingen georganiseerd, in juni en in december. In juni spraken de 75 aanwezigen in aanwezigheid van staatssecretaris Van Rijn over de drie transities en de samenhang in het sociaal domein. In december werd de onderhandelingspositie bij de cao-onderhandelingen besproken en spraken de negentig aanwezige leden ook over de (zorg)inkoopmodellen door gemeenten.

De volgende commissies waren actief:

- Branchecommissie Maatschappelijke Dienstverlening
- Branchecommissie Welzijn Ouderen
- Werkgroep Arbeidsvoorwaarden (WAW) en traject fundamentele heroverweging

10
stap
Reorganisatie

10
stap

Decentralisaties. Wetswijzigingen. Nieuwe verantwoordelijkheden en vervagende branchegrenzen. Juist in deze tijd is het belangrijk een sterke brancheorganisatie te zijn en te blijven. Toch maakten de gevolgen van de bezuinigingen en een terugloop in de contributiegelden een afslanking van onze organisatie noodzakelijk.

KOSTENVERMINDERING

Hoe kunnen we ons werk effectiever organiseren? Die vraag hield de organisatie flink bezig. Om onze structurele kosten te verlagen, zagen we ons genoodzaakt vier fte schrappen. Een forse ingreep, waarbij de vaste formatie werd teruggebracht van 17,4 tot 13,8 fte. We staan daarmee voor de uitdaging in de toekomst meer werk te doen met minder mensen. Dat vraagt van onze medewerkers een bredere inzetbaarheid en een nog grotere slagvaardigheid. Gelukkig springen onze bestuursleden graag bij. Zij zijn regelmatig betrokken geweest bij onze activiteiten in het veld.

‘Als onze leden last hebben van bezuinigingen, voelen wij dat ook. Inkrimping van de vaste personeelsbezetting was niet te vermijden. De nieuwe programmastructuur maakt onze organisatie flexibeler en brengt meer focus aan. Tegelijkertijd ontwikkelen we samen met leden een werkwijze waarbij de innovatiekracht van leden binnen de vereniging breder benut kan worden.’

Aly van Beek, directeur MOgroep

KERNTAKEN

Wie moet woekeren met menskracht, tijd en geld heeft focus nodig. Daarom hebben we opnieuw onze kerntaken, speerpunten en werkwijze gedefinieerd. We zetten vanaf 2014 in op vier programma's:

- ➔ Transitie en transformatie
- ➔ Kwaliteit en professionalisering
- ➔ Arbeidszaken en arbeidsmarkt
- ➔ Vereniging en organisatie

De ontwikkelingen binnen deze onderwerpen zijn cruciaal voor onze branche, en de werkwijze is gericht op een goede interactie en cocreatie met de leden. Uiteraard verliezen we hierin leden met een specifiek belang niet uit het oog. Met onze pluspakketten bedienen we ook deze groep goed en graag.

MO maatschappelijke ontwikkeling voor iedereen
GROEP+

MOgroep
Maliebaan 71H
3581 CG Utrecht
T 030 721 07 21

www.mogroep.nl
info@mogroep.nl

Concept, redactie en begeleiding: Schrijf-Schrijf, Utrecht
Ontwerp: Room for ID's, Nieuwegein